

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 412
van **KARL VANLOUWE**
datum: 8 juni 2016

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Nederlandstalig onderwijs Brussel - Brusselnorm

In mijn schriftelijke vraag nr. 475 van 12 juni 2015 vroeg ik de minister naar de onderwijsinvesteringen vanuit Vlaanderen in Brussel met betrekking tot de jaren 2011, 2012, 2013 en 2014.

Hoewel er binnen de Vlaamse begroting geen aparte begrotingsartikels voorzien worden voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, kan de administratie wel post factum berekenen hoeveel middelen er naar het onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gegaan zijn.

Om een accuraat beeld te krijgen van de Vlaamse onderwijsuitgaven in Brussel en de vergelijking te kunnen maken met de totale onderwijsuitgaven vanuit de Vlaamse Gemeenschap in het kader van de Brusselnorm, wil ik de minister graag volgende vragen stellen.

1.

- a) Welk budget m.b.t. Onderwijs werd vanuit de Vlaamse Gemeenschap in Brussel uitgegeven in 2015? Gelieve dit cijfer ook op te lijsten naast de cijfers van de jaren 2011, 2012, 2013 en 2014, zoals blijkt uit het antwoord op bovenvermelde schriftelijke vraag nr. 475.
- b) Hoe verhoudt zich dit tot de volledige uitgaven m.b.t. Onderwijs in 2015? Gelieve dit cijfer ook op te lijsten naast de verhoudingen van de jaren 2011, 2012, 2013 en 2014, zoals blijkt uit het antwoord op bovenvermelde schriftelijke vraag nr. 475.

2.

- a) Welk budget m.b.t. Onderwijs werd vanuit de Vlaamse Gemeenschap in Brussel begroot in 2016? Gelieve dit cijfer ook op te lijsten naast de cijfers van de jaren 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015 zoals blijkt uit het antwoord op bovenvermelde schriftelijke vraag nr. 475.
- b) Hoe verhoudt zich dit tot de volledige begroting m.b.t. Onderwijs in 2016? Gelieve dit cijfer ook op te lijsten naast de verhoudingen van de jaren 2011, 2012, 2013, 2014 en 2015 zoals blijkt uit het antwoord op bovenvermelde schriftelijke vraag nr. 475.

3. Op welke manier toetste de minister haar beleidsvoorstellen van 2015 en 2016 aan de Brusselse situatie (cfr. Brusseltoets)?
4. Op welke manier heeft de minister in 2015 en 2016 overleg gehad met de Franse Gemeenschap om ervoor te zorgen dat elke Gemeenschap haar deel van de verantwoordelijkheden in Brussel vervult?

ANTWOORD

op vraag nr. 412 van 8 juni 2016

van **KARL VANLOUWE**

1. Zoals aangegeven in het antwoord op uw schriftelijke vraag nr. 475 van 12 juni 2015 worden er binnen de onderwijsbegroting geen aparte begrotingsartikels voorzien voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Er worden bijvoorbeeld budgetten voorzien voor de lonen basisonderwijs, de lonen secundair onderwijs, de werkingsmiddelen basisonderwijs, de werkingsmiddelen in het secundair onderwijs, ... Daarbij wordt nooit een onderscheid gemaakt naargelang deze middelen bestemd zijn voor een school gelegen in het Vlaams gewest dan wel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ook voor het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en het hoger onderwijs wordt er geen aparte begroting opgemaakt voor de onderwijsinstellingen gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Post factum kan de administratie berekenen hoeveel middelen er naar het onderwijs in het Brussels hoofdstedelijk gewest gegaan zijn op basis van de effectief toegekende lestijden, extra omkadering, loonkost, investeringen in schoolgebouwen, studietoelagen, ... Het resultaat van dit complexe kostenplaatje vindt u voor de begrotingsjaren 2011, 2012, 2013 en 2014 (geüpdatete gegevens) in onderstaande tabel. Voor het begrotingsjaar 2015 is dit overzicht niet standaard beschikbaar. Het vergt immers enkele weken om deze complexe berekening te maken. Ik heb aan mijn administratie gevraagd om de tabel spoedig aan te vullen met de cijfers voor het begrotingsjaar 2015.

In onderstaande tabel vindt u eveneens een overzicht van hoe dit zich verhoudt tot de volledige uitgaven m.b.t. Onderwijs in de begrotingsjaren 2011, 2012, 2013 en 2014 (geüpdatete gegevens).

Tabel 1 – Budget voor het Nederlandstalig onderwijs in Brussel in verhouding met de totale onderwijsbegroting (telkens in duizend euro)

2011			2012		
Brussel	VG	%	Brussel	VG	%
557.787	10.144.051	5,50	553.229	10.386.131	5,33

2013			2014		
Brussel	VG	%	Brussel	VG	%
580.614	10.649.922	5,45	616.573	10.876.663	5,66

2015			
Brussel	VG	%	Gemiddelde %
635.424	10.870.582	5,84	5,56

Uit de oefening blijkt dat er telkens iets meer dan 5% van de totale onderwijsbegroting wordt geïnvesteerd in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel (voor alle onderwijsniveaus samen). In de begrotingsjaren 2014 en 2015 is dit licht gestegen tot 5,84%.

2. Voor het begrotingsjaar 2016 kunnen we geen cijfers aanleveren, omdat het begrotingsjaar nog lopende is.

3. **Alle beleidsmaatregelen houden** - waar relevant zoals bijvoorbeeld voor financiering van scholen, schoolinfrastructuur, werking van de LOPs, ... - **rekening met de lokale situaties**. Dit is voor Brussel niet anders.

Anderzijds is voor sommige aspecten de situatie heel bijzonder, waardoor bij elke RIA oefening ook een Brusseltoets wordt uitgevoerd. Maar er dient ook aangestipt te worden dat onderwijs tot de Gemeenschapsmateries behoort, het is geen Gewestmaterie. Het beleid van de Vlaamse minister voor Onderwijs is een gemeenschappelijk beleid dat geldt over heel Vlaanderen, zowel in het Vlaams Gewest als in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Deze beleidscoherentie is belangrijk om te verhinderen dat er divergentie zou ontstaan tussen de rechten van onderwijsactoren in het Vlaams Gewest enerzijds en het Nederlandstalig onderwijs in Brussel anderzijds.

Bijvoorbeeld, in het kader van **het loopbaandebat** is nu het luik verlopen afgerond en die verlopen gelden uiteraard voor alle leraren, ook die van Brussel. Ook in de conceptnota's met betrekking tot **HBO5, de lerarenopleiding en volwassenenonderwijs** zijn er geen bijzondere maatregelen voor Brussel opgenomen. Dit wil evenwel niet zeggen dat bij de concrete uitwerking ervan er geen rekening kan gehouden worden met de specifieke Brusselse situatie. Zo keurde begin juli 2016 de Vlaamse Regering een conceptnota **deeltijds kunstonderwijs (dko)** goed, waarin de krijtlijnen voor een hervorming van het dko worden beschreven. Deze krijtlijnen worden momenteel verder uitgewerkt en uiteraard wordt bij die uitwerking rekening gehouden met de specifieke situatie van de Brusselse academies.

Ook in andere dossiers is er aandacht voor de specifieke Brusselse situatie. Hieronder volgt een niet-exhaustieve opsomming:

In het kader van **kleuterparticipatie** werd o.a. een kwalitatieve analyse uitgevoerd. In het najaar van 2015 werden focusgroepen georganiseerd met de bedoeling de kwantitatieve analyse aan te vullen met ervaringen, inzichten en kennis van professionals en experts. In totaal werden vier focusgroepen georganiseerd met verschillende samenstelling die telkens kleuterinschrijvingen en kleuteraanwezigheden behandelen. Een van de focusgroepen bestond uit mensen uit het Brusselse werkveld die ofwel in het Vlaamse kleuteronderwijs in Brussel waren tewerk gesteld of regelmatig met deze personeelsleden in contact kwamen.

Actie 12 uit het actieplan '**Samen tegen schooluitval**' stelt dat de Vlaamse Overheid in overleg zal gaan met de Brusselse gemeenten en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest om de strijd tegen schoolverzuim en vroegtijdige schooluitval aan te gaan.

Om gerichter het hoofd te kunnen bieden aan het toekomstig **tekort aan plaatsen** in scholen liet het departement Onderwijs en Vorming een zgn. capaciteitsmonitor ontwikkelen. Centraal in de capaciteitsmonitor staat de vergelijking van de verwachte vraag met de verwachte toekomstige aanbodcapaciteit. Omdat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) zowel op vlak van leerplichtonderwijs als modellering een bijzondere positie inneemt, zijn voor het BHG door de onderzoekers van de capaciteitsmonitor drie scenario's uitwerkt.

Met behulp van de capaciteitsmonitor werd het te verwachten tekort in het basisonderwijs voorspeld. Op basis daarvan werd gekomen tot de verdeling van de capaciteitsmiddelen 2016-2018, zoals opgenomen in de mededeling van de Vlaamse Regering van 19 februari 2016. Voor het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werd 30 miljoen euro voorzien.

Binnen de ontwikkeling van **het nieuwe kader voor het inschrijvingsrecht** wordt, net als in het huidige inschrijvingsrecht, een voorrang voor Nederlandstaligen

voorzien. (De operationalisering daarvan wordt pas uitgewerkt na uitspraak van het Grondwettelijk Hof over een klacht van de Franstalige gemeenschap en enkele ouders over de verhoging van het vereiste taalniveau van B1 naar B2 van het ERK om aanspraak te kunnen maken op de voorrang Nederlandstaligen).

In Onderwijsdecreet XXVI werd **de programmatie van de opleidingsvorm van vrije keuze in het buitengewoon onderwijs uitgebreid in Brussel** tot twee keer dezelfde opleidingsvorm per groep en per taaltelsel, terwijl dit elders beperkt is tot de enige opleidingsvorm in die provincie per groep en per taaltelsel. In Brussel is immers, in vergelijking met het aanbod in de overige provincies, een zeer beperkt aanbod in alle opleidingsvormen en types aanwezig.

In het kader van de uitvoering van **het Strategisch Plan Geletterdheid Verhogen 2012-2016** is de Vlaamse Gemeenschapscommissie een actief lid van de stuurgroep. In navolging daarvan werd een Brussels Plan Geletterdheid opgemaakt van september 2014 tot maart 2015. In juni 2016 wordt het goedgekeurd door het College. Het plan werkt vier krijtlijnen uit om aan geletterdheid in Brussel te werken op verschillende levensdomeinen: Sensibiliseren, toeleiden en activeren; Preventie; Competenties verwerven; en Maatschappelijke participatie. Het plan is complementair aan het Vlaamse Plan 2012-2016 en daartoe werd een paar maal overlegd.

4. De Vlaamse en Franse Gemeenschap zijn allebei aanwezig in het Brussels onderwijs. Zij zijn elkaar echter geen verantwoording verschuldigd. Zij stemmen uiteraard af via de geijkte kanalen indien hier noodzaak toe is. Dit zal op de eerste plaats gebeuren via contacten tussen de Onderwijsadministratie van beide Gemeenschappen. Aangezien onderwijs een Gemeenschapsmaterie is, kan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in Brussel hier eventueel een bijkomende faciliterende rol vervullen, bijvoorbeeld ingeval meer dan één Gemeenschapsmaterie betrokken zou zijn in een bepaald dossier. In 2015 en 2016 heb ik verschillende contacten gehad met mijn Franstalige collega's Onderwijsministers, maar is geen noodzaak gebleken voor een apart Brussel-gerelateerd overleg. Ministeriële contacten tussen de Gemeenschappen en het Brussels Gewest zijn het voorwerp van het Interministerieel Overlegcomité. In dit specifieke kader werden in 2015 en 2016 geen specifieke onderwijspunten geagendeerd die zowel het Brussels Gewest als de Gemeenschappen aanbelangden.

Op 25 maart 2015 werd **het samenwerkingsprotocol betreffende de gegevensuitwisseling tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap** ondertekend. Het protocol beoogt de totstandbrenging van een samenwerking met als doelstelling:

- 1) de bevestiging van het samenwerkingsprotocol tussen de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap van 12 november 2008;
- 2) de uitbreiding van het bestaande protocol door het opstarten van een gegevensuitwisseling met betrekking tot niet-leerplichtige kinderen die vooraf aangemeld en/of ingeschreven zijn.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft ook **een schoolfacilitator** aangesteld **om de procedures voor het creëren van nieuwe schoolplaatsen in Brussel op elkaar af te stemmen**. Ik verleen mijn medewerking aan dit initiatief en heb voor het expertisecomité voor scholen in Brussel twee personen afgevaardigd voor het beleidsdomein Onderwijs van de Vlaamse Overheid. Een vertegenwoordiger van het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (Agion) en een vertegenwoordiger van het departement Onderwijs en Vorming. In het expertisecomité komen zowel de inspanningen van de Nederlandstalige als de Franse Gemeenschap aan bod.

In het kader van de **Strategie 2025** is er **een taskforce 'Werk-Opleiding-Onderwijs-Onderneming'**. Deze taskforce brengt de politieke actoren en de overheidsdiensten voor arbeidsvoorziening en opleiding, de sociaaleconomische

actoren van de ESRBHG en de onderwijsactoren samen en beoogt analyse en uitwisseling van expertise die de Strategie 2025 moeten vooruit helpen. Binnen hetzelfde kader zijn we (kabinet Onderwijs en departement Onderwijs en Vorming) betrokken bij **twee subwerkgroepen: stages en alternerend leren.**

Verder is er overleg met de Brusselse stakeholders en het kabinet Gosuin over implementatie **duaal leren**, met focus op overeenkomst alternerende opleiding.

Ten slotte, is er ook overleg met Brusselse stakeholders over samenwerkingsovereenkomst Brussel in het kader van het huidige **decreet leren en werken.**